

Nr 4 / Grudzień 2022

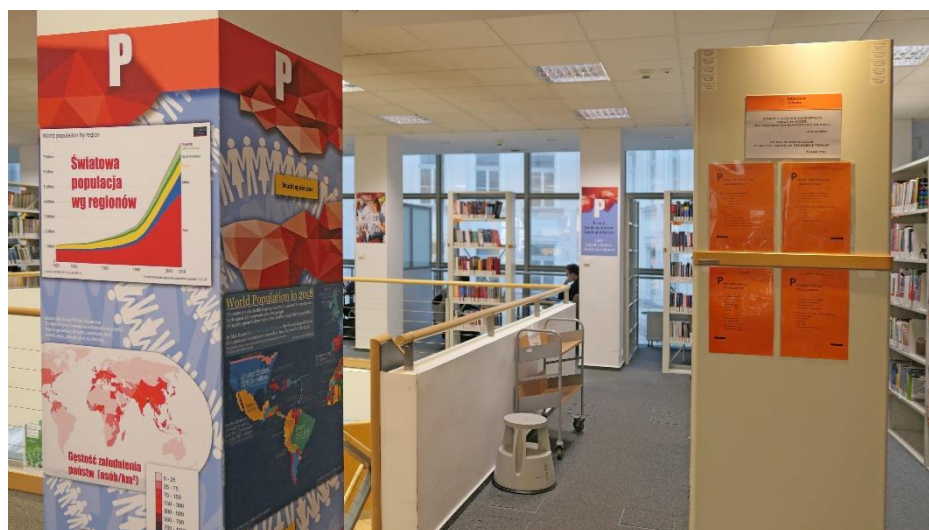
Biuletyn

Biblioteki Głównej
Politechniki Warszawskiej

Biblioteka Główna

Kontynuacja zadań realizowanych w ramach projektu „Aktualizacja struktury układu działowego oraz reklasyfikacja zbiorów SBI PW”

W październiku zakończyły się prace nad aktualizacją struktury działu **P – Nauki prawne. Nauki społeczne. Nauki polityczne** rozpoczęte w maju bieżącego roku. Zespół opracował nową strukturę działu P, biorąc pod uwagę tematy, które były wspólne z działem „B - Zarządzanie. Nauki ekonomiczne”. W związku z tym został utworzony nowy poddział „P18 – Prawo ubezpieczeniowe”. Ubezpieczenia oraz dział „P4 - Nauki o pracy”.

Fot. Dorota Wojnowska

Prace prowadzone były przez zespół z Biblioteki Głównej w składzie:

- koordynator projektu Agnieszka Gawryś,
- opieka merytoryczna nad pracami w projekcie Agata Komsta,

- administrator układu działowego Agnieszka Kowalczuk,
- opracowanie nowej struktury działu: Joanna Basińska, Agata Eltman, Agata Komsta, Agnieszka Kowalczuk, Wioletta Ledzion, Marta Mazur, Dorota Wojnowska, Jadwiga Siemiątkowska.

W wyniku pracy zespołu ds. rekasyfikacji powstała nowa struktura działu P. Recenzję nowej struktury działu przeprowadziły Barbara Syrek i Małgorzata Kapica z Oddziału Gromadzenia i Opracowania Zbiorów. Wszystkie zmiany wprowadzone i zawarte w nowej strukturze działu P miały na celu aktualizację dawnej struktury, stworzonej w 2011 roku. Konieczność wprowadzenia zmian związana była z nowym spojrzeniem na zawartość tego działu, jak również wynikała z uwag i potrzeb czytelników. Zmiana struktury wiązała się z przeniesieniem z działu B trzech poddziałów (B25, B83 i B84) do odpowiednich poddziałów w dziale P.

Decyzje podjęte w sprawie nowej struktury działu P skutkowały koniecznością melioracji katalogu. Prace obejmowały:

- zmianę ręczną **13 196 rekordów bibliograficznych** poddziałów w bazie;
- zmianę automatyczną pozostałych poddziałów wraz z oznaczeniem rekordów wypożyczonych (**15 531 rekordów bibliograficznych**);
- przedrukowanie i ustawienie księgozbioru na półkach zgodnie z nową strukturą działu:
 - ✓ w Wolnym Dostępie poziom IIa – **4211 egz.**;
 - ✓ w Wolnym Dostępie poziom II – **206 vol.**;
 - ✓ w punkcie bibliotecznym DS. Akademik **100 egz.**

Na zakończenie prac zostały zaktualizowane informacje dotyczące układu działowego na stronie domowej Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej w wersji polskiej i angielskiej:

<https://bg.pw.edu.pl/index.php/zasoby/uklad-dzialowy-zbiorow#dzp>

<https://bg.pw.edu.pl/index.php/en/resources/list-of-divisions#dzp>

Zmieniono również tabliczki informacyjne z opisem struktury działu P na regałach w Wolnym Dostępie oraz w DS. Akademik oraz plansze z wykazem działów ustawione w przestrzeniach bibliotecznych.

P. NAUKI PRAWNE. NAUKI SPOŁECZNE. NAUKI POLITYCZNE
P0. Informatory. Opracowania ogólne
P01. Encyklopedie. Leksykony
P02. Słowniki
P03. Opracowania ogólne
P1. Nauki prawne
P10. Ogólnie
P11. Prawo międzynarodowe
P12. Prawo państwowe. Prawa człowieka
P13. Prawo administracyjne
P14. Prawo gospodarcze. Prawo podatkowe
P15. Prawo cywilne. Prawo karne
P16. Prawo handlowe. Prawo finansowe. Prawo bankowe
P17. Prawo własności intelektualnej. Prawo autorskie
P18. Prawo ubezpieczeniowe. Ubezpieczenia
P2. Filozofia. Religia. Kultura niematerialna
P20. Ogólnie
P21. Filozofia
P22. Etyka
P23. Religia
P24. Kultura niematerialna
P3. Socjologia. Polityka społeczna. Psychologia
P30. Ogólnie
P31. Socjologia
P32. Polityka społeczna
P33. Komunikacja społeczna
P34. Psychologia
P4. Nauki o pracy
P40. Ogólnie
P41. Prawo pracy
P42. Socjologia pracy. Psychologia pracy
P43. Ergonomia. Organizacja pracy. Bezpieczeństwo i Higiena Pracy
P44. Polityka zatrudnienia. Rynek pracy
P5. Nauki polityczne. Stosunki międzynarodowe
P50. Ogólnie
P51. Systemy polityczne. Idee polityczne
P52. Polityka międzynarodowa
P53. Bezpieczeństwo międzynarodowe. Bezpieczeństwo narodowe
P54. Europeistyka. Unia Europejska
P6. Administracja publiczna
P60. Ogólnie
P61. Administracja centralna
P62. Administracja terenowa
P7. Oświata. Pedagogika. Wychowanie. Szkolnictwo
P70. Ogólnie
P71. Pedagogika. Metodyka nauczania. Dydaktyka
P72. Szkolnictwo. Szkolnictwo wyższe
P73. Politechnika Warszawska

Oprac. tabeli Dorota Wojnowska

(JB, AG, JSiem)

Sekcja Kolekcji Dziedzinowych

Sekcja Bibliotekarzy Dziedzinowych w 2022 roku, w ramach swoich obowiązków, zajmowała się gromadzeniem zbiorów, opracowaniem rzeczowym zbiorów oraz kontaktami z użytkownikami. Do zadań związanych z gromadzeniem należy analiza rynku wydawniczego polegająca na kwerendzie stron internetowych wydawnictw i księgarni, przeglądzie katalogów, analizie ofert w newsletterach.

Zamawianie książek

W 2022 roku zakupiono do Biblioteki Głównej i Filii zakupiono 3777 książek.

- ✓ Książki drukowane wydawnictw polskich – 3554,
- ✓ Książki drukowane wydawnictw zagranicznych – 223,
- ✓ Książki elektroniczne wydawnictw polskich (Ibuk Libra, Ebookpoint) - 2192,
- ✓ Książki elektroniczne wydawnictw zagranicznych – 151.

Należy zwrócić uwagę, że wzrasta liczba zakupionych zagranicznych książek elektronicznych. Książki elektroniczne wydawane w języku polskim były typowane przez bibliotekarzy dziedzinowych.

Wystawy książek zagranicznych

Zakupy książek zagranicznych związane były przede wszystkim z organizowanymi wystawami książek zagranicznych. Wystawy odbyły się w dwóch terminach: w marcu i wrześniu. Ogółem zorganizowano 15 wystaw w trybie online, skierowanych do pracowników naukowych wszystkich wydziałów Politechniki Warszawskiej. Na podstawie wniosków pracowników bibliotekarze dziedzinowi realizowali zamówienia na wytypowane książki.

Opracowanie

Wszystkie zakupione książki zostały opracowane rzeczowo przez bibliotekarzy dziedzinowych. Opracowano 1325 tytułów książek, w tym 162 książki elektroniczne. Bibliotekarze dziedzinowi brali udział w reklasyfikacji działu P. Nauki prawne. Nauki społeczne. Nauki polityczne. W ramach tych prac opracowano nową strukturę, przedyskutowano zmiany, które miały na celu poprawę układu działu P. Ogółem bibliotekarze dziedzinowi zmienili ustawienie działowe w 9632 rekordach.

W roku 2022 kontynuowane były prace związane z realizowaniem projektu „Podnoszenie Jakości Katalogu Centralnego”. W bazie SKL zostały opracowane 1752 hasła, a część z nich została dodana do rekordów. Wprowadzono 692 słowa kluczowe.

Projekt „Określniki miejsca (OM)”

W 2022 roku kontynuowane były prace w projekcie „Określniki miejsca (OM)”, mające na celu poprawę jakości słów kluczowych, dotyczących nazw geograficznych w katalogu Aleph. Wśród zadań wymienić należy:

- ✓ spotkania zespołu zorganizowane w celu ustalenia korekty zasad tworzenia słów kluczowych z określnikami miejsca;
- ✓ korektę pliku z wytycznymi stosowania określników miejsca dla osób opracowujących rzeczowo – dostosowanie do najnowszych wytycznych nazw miejscowości wg wykazu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji;
- ✓ analizę określników miejsca z bazy FOT01, które są problematyczne w lokalizacji (konieczność weryfikacji kart z fotografiami z kolekcji GPiM);
- ✓ przygotowanie pliku z nazwami miejscowości do weryfikacji dla Oddziału Zbiorów Specjalnych i Tworzenia Zasobów Cyfrowych;
- ✓ wykonanie roboczych zdjęć kart z fotografiami;
- ✓ kwerendę lokalizacji obiektów (korespondencja z jednostkami naukowymi, wyszukiwania w Internecie);
- ✓ ustalenie właściwej nazwy zgodnej z najnowszymi wytycznymi Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji;
- ✓ opracowanie słów kluczowych, będących określnikami miejsca, w bazie SKL w programie Access oraz podłączenie ich do opisów bibliograficznych.

Udział w Targach KONIK

W październiku 2022 roku bibliotekarze dziedzinowi wzięli udział w Targach Kół Naukowych KONIK. Przez dwa dni cały zespół pełnił dyżury na stoisku wyznaczonym przez organizatorów Targów. Była to nowa forma zainteresowania czytelników działalnością Biblioteki, jej ofertą i usługami. Bibliotekarze udzielali informacji o dostępie i usługach w naszej Bibliotece, odpowiadali na wiele pytań, udzielono również wywiadu dla Telewizji uczelnianej TVPW.

Akredytacje

W każdym roku różne wydziały i kierunki podlegają weryfikacji Komisji Akredytacyjnej. Przygotowywane przez Bibliotekarzy materiały zawierają ogólne informacje o usługach świadczonych przez Bibliotekę, dotyczących poszczególnych wydziałów bądź kierunków ocenianych przez Państwową Komisję Akredytacyjną. Informacje zawierają między innymi dane liczbowe z ostatniego

sprawozdania, dane z Bazy Wiedzy. Zawsze dołączone są dane katalogowe o zasobach bibliotecznych z tworzonych raportów. Zawierają one wykaz tytułów książek przeznaczonych dla ocenianego wydziału czy kierunku. W 2022 roku Bibliotekarze Dziedzinowi przygotowali materiały do akredytacji dla wydziałów: Inżynierii Lądowej, Geodezji i Kartografii, Transportu, dla kierunku Informatyka i Systemy Informacyjne na Wydziale MiNi oraz dla kierunku Automatyka i Robotyka na Wydziale Mechatroniki.

Konferencje

Bibliotekarze Dziedzinowi wzięli udział w 23 konferencjach stacjonarnych i on-line oraz w wielu webinarjach podnoszących wiedzę dziedzinową oraz biblioteczną. Stałym punktem jest także uczestnictwo w **Warszawskich Targach Książki**.

(JSiem)

Bibliotekarz dziedzinowy – dział F

8 grudnia 2022 roku odbyła się konferencja naukowa pt. „Współczesne trendy w gospodarce nieruchomościami i katastrze”.

Konferencja zorganizowana była przez Zakład Katastru i Gospodarki Nieruchomościami Wydziału Geodezji i Kartografii Politechniki Warszawskiej, połączono ją z obchodami jubileuszu 30-lecia Studiów Podyplomowych „Wycena Nieruchomości”.

Głównym tematem Konferencji były problemy katastralne. Jednakże rocznica istnienia Studiów Podyplomowych była ważnym tematem i zdominowała pierwszą część Konferencji. Jak dowiedzieliśmy się z wystąpienia założyciela Studiów Podyplomowych „Wycena nieruchomości” w Politechnice Warszawskiej prof. Wojciecha Wilkowskiego, nie była to łatwa decyzja, ponieważ na Politechnice nie istniały wówczas jeszcze wytyczne regulujące działalność studiów podyplomowych. Niewątpliwie pomogła w tym osoba Henryka Jędrzejewskiego, któremu podlegał pion gospodarki nieruchomościami w Ministerstwie Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa.

Obecnie funkcję kierownika Studiów po profesorze Wilkowskim przejęła Pani profesor Katarzyna Sobolewska-Mikulska.

Tematami katastru, zwanego również ewidencją gruntów i budynków, poświęcone były trzy sesje. Wystąpienia w formie prezentacji wygłosiło 11 prelegentów. Referaty dotyczyły różnych tematów m.in. metod szacowania gruntów zurbanizowanych, gospodarki wodnej dla potrzeb rolnictwa, klasyfikacji gruntów w różnych krajach europejskich, kredytów dla rolników, zastosowania rozwiązań Smart Village. Dużym zainteresowaniem cieszył się ostatni występ dotyczący katastru wielowymiarowego.

Oprócz sesji referatowych miała miejsce również sesja posterowa, przedstawiająca problematykę nieruchomości w formie graficznej.

Wśród gości zaproszonych do udziału w Konferencji nie zabrakło najważniejszych osób zajmujących się tą tematyką na uczelniach polskich, jak np. Ewa Kucharska-Stasiak, Ryszard Żrobek, Katarzyna Sobolewska-Mikulska, jak również spoza grona uczelnianego: Ludmiła Pietrzak - redaktor naczelna Przeglądu Geodezyjnego.

(JSiem)

Działalność Oddziału Informacji Naukowej i Analiz Bibliometrycznych

Przysposobienie biblioteczne dla studentów I roku

W październiku 2022 roku przeprowadzono obowiązkowe szkolenie biblioteczne dla wszystkich studentów pierwszego roku studiów inżynierskich oraz jednolitych magisterskich, którzy rozpoczęli naukę w PW. Przysposobienie biblioteczne prowadzone było zdalnie w formie kursu online na uczelnianej platformie edukacyjnej Moodle PW.

Zajęcia dydaktyczne z zakresu Informacji Naukowej i Patentowej

OINiAB od października 2022 r. prowadzi szereg szkoleń dla studentów PW. W obowiązkowych wykładach i ćwiczeniach biorą udział studenci studiów inżynierskich i magisterskich w języku polskim i angielskim, zarówno stacjonarni, jak i niestacjonarni. Szkolenia przeprowadzono na: Wydziale Inżynierii Lądowej, Wydziale Mechanicznym Technologicznym, Wydziale Elektrycznym, Wydziale Inżynierii Materiałowej, Wydziale Chemicznym (zajęcia w ramach Projektowania Procesów Technologicznych + kurs e-learningowy).

Działalność Ośrodka Informacji Patentowej BGPW

W ostatnim kwartale 2022 r. pracownicy Ośrodka Informacji Patentowej udzielali odpowiedzi na zapytania wykładowców i studentów związane z prawem własności intelektualnej. Ponadto pracownicy OIP, którzy są wykładowcami przedmiotu obejmującego ochronę własności intelektualnej, przeprowadzili 18 godzin zajęć dydaktycznych.

Nowe zakładki na stronie BG

W październiku Oddział Informacji Naukowej i Analiz Bibliometrycznych przygotował nowe zakładki widoczne na stronie biblioteki. W bloku **Oferujemy** dodano zakładki **Konsultacje DMP** oraz **Narzędzia wspomagające naukę**, natomiast w bloku **Nauka** dodano treści w zakładce **Open Access i programy otwartego publikowania**.

Zakładka Konsultacje DMP jest skierowana do pracowników naukowych PW, którzy starają się o grant naukowy w jednym z programów NCN lub Horyzont Europa. Przygotowanie DPM jest jednym z warunków koniecznych przy aplikacji i rozliczeniu środków przekazanych przez te instytucje.

W zakładce Narzędzia wspomagające naukę zebrano informacje dotyczące programów i narzędzi subskrybowanych lub rekomendowanych przez BG do pracy przy pisaniu prac naukowych, są to:

- ✓ Program antyplagiatowy dla pracowników PW – iThenticate,
- ✓ Grammarly - narzędzie do korekty błędów językowych w tekstach w języku angielskim,
- ✓ Managery bibliografii – informacja o bezpłatnych narzędziach służących do gromadzenia literatury oraz przygotowania bibliografii.

Open Access i programy otwartego publikowania zastąpiła dostępną dotychczas zakładkę Programy publikowania otwartego. Zebrano i rozwinięto treści związane z ruchem open access, w tym:

- ✓ Ogólne informacje o open access – złota i zielona ścieżka publikacji,
- ✓ Programy publikowania otwartego – informacja o możliwych źródłach finansowania prac w OA,
- ✓ Plan S – szczegółowe informacje dotyczące założeń planu i ich wpływ na kształt OA w Polsce,
- ✓ Licencje Creative Commons – informacja o różnicach między poszczególnymi wariantami licencji CC,
- ✓ Czasopisma drapieżne – w jaki sposób rozpoznać czasopisma i wydawców stosujących nieetyczny model biznesowy publikowania,

- ✓ Przekaż swoją pracę do BW PW – w jaki sposób zdeponować kopię pracy w repozytorium uczelnianym i na co zwrócić uwagę,
- ✓ FAQ – odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania.

Zachęcamy do zapoznania się z nowymi treściami.

Konferencje/webinary

W czwartym kwartale 2022 r. pracownicy OINiAB uczestniczyli w 18 szkoleniach (w tym 15 webinarach: Clarivate x 3, PWN x 1, Elsevier x 2, EPO x 1, ICM x 3, Sages x 4 oraz 3 konferencjach wyjazdowych: Warszawa x 2 i Gdańsk x 1).

Rola bibliotek i działów nauki w cyfrowej transformacji uczelni i skutecznym zarządzaniu informacją naukową – konferencja w Warszawie

PCG Academia wraz z Uniwersytetem Warszawskim, przy wsparciu Wolters Kluwer oraz Wydawnictwa PWN, zorganizowała konferencję dotyczącą rozwoju systemów tworzonych przez OPI, oprogramowania DScace, Sciencecloud a także narzędzi wspierających przeprowadzenie oceny pracowniczej w jednostkach naukowych. Głównym punktem programu była debata o wyzwaniach, z którymi mierzą się biblioteki akademickie i działy nauki.

W konferencji wzięły udział Iwona Socik i Weronika Kubrak.

JoVE – szkolenie w Warszawie

W dniu 24 listopada 2022 r. odbyło się szkolenie z bazy JoVE, w trakcie którego przedstawiciel firmy JoVE w Polsce, Ewelina Bekus, zaprezentowała i omówiła moduły i narzędzia dostępne na platformie JoVE.

Seminarium w Gdańsku

W dniach 30.11-1.12.2022 odbyło się Seminarium z cyklu „Otwieranie nauki: praktyka i perspektywy. Wspieranie doskonałości naukowej”, organizowane przez firmę Elsevier i Bibliotekę Politechniki Gdańskiej.

Tematyka seminarium dotyczyła zagadnień związanych z Open Science, prezentowanych przez uznanych w środowisku akademickim ekspertów, którzy podzielili się swoimi doświadczeniami.

Ponadto uczestnicy wydarzenia dowiedzieli się jak mierzyć społeczny wpływ badań, mieli okazję usłyszeć o doświadczeniach we wdrażaniu otwartej nauki, najlepszych praktykach bibliotek obsługujących programy publikowania w modelu Open Access oraz o porozumieniach transformacyjnych.

Ważnym punktem spotkania była tematyka danych badawczych, ich status i sposoby zarządzania nimi na wybranych uczelniach. Uczestnicy seminarium mieli także okazję wziąć udział w warsztatach „Interoperacyjność Priorytetowych Obszarów Badawczych” prowadzonych przez przedstawicieli firmy Elsevier, Tomasza Psonkę i Bartłomieja Więckowskiego.

W seminarium wzięły udział Monika Gajewska i Magdalena Maciąg.

Szkolenie MS Excel

W październiku 2022 r. zostało przeprowadzone szkolenie MS Excel dla pracowników OINiAB. Szkolenie przeprowadziła Iwona Moroń-Chmielarska.

Baza Wiedzy – publikacje Open Access

Zgodnie z rozporządzeniem MEiN dotyczącym licencji i opłat za publikacje (Rozp. MEiN z dnia 17 grudnia 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie danych przetwarzanych w Zintegrowanym Systemie Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on, § 2) zostaliśmy zobligowani do uzupełnienia w Bazie Wiedzy PW danych dotyczących licencji i opłat dotyczących publikacji za lata 2020-2021 w terminie do dnia 31 grudnia 2022 r.

W OINiAB przeprowadzono szereg prac związanych z weryfikacją danych o opłatach publikacji w Bazie Wiedzy PW:

- ✓ wyznaczenie osób, które udzielały wsparcia w procesie raportowania poniesionych opłat za opublikowanie artykułu naukowego i monografii oraz wskazania źródeł finansowania za lata 2020 -2021;
- ✓ przygotowanie raportów dotyczących postępów uzupełniania danych o publikacjach Open Access w BW (licencje i koszty);
- ✓ uzupełnienie w BW dla artykułów z lat 2020-2021 informacji o rodzaju licencji dla publikacji i plików;
- ✓ dodawanie w BW plików z treścią publikacji;

- ✓ wprowadzanie do BW brakujących informacji o opłatach dla publikacji OA za lata 2020-2021.

Ogółem z BW zaimportowano na platformę Polskiej Bibliografii Naukowej informacje o kosztach i licencjach dla ponad 2 tys. publikacji.

Baza Wiedzy – uzupełniania/weryfikacja danych

W OINiAB przeprowadzono szereg prac związanych z uzupełnieniem danych w Bazie Wiedzy PW: modyfikacja i weryfikacja rekordów wprowadzanych przez redaktorów BW oraz importowanych przez pracowników PW, usuwanie/scalanie zdublowanych rekordów, dodawanie i napełnianie danymi profili nowych doktorantów ze Szkoły Doktorskiej, aktualizacja kierunków studiów prowadzonych na PW, weryfikacja i uzupełnianie danych profilowych pracowników (dla profili założonych w 2022 r.), aktualizacja jednostek w strukturze PW.

(MLT, JG)

Filie

Filia Płock

25 października 2022 r. odbyła się gra miejska „Na tropie studiów” zorganizowana przez Samorząd Studentów Politechniki Warszawskiej Filia w Płocku przy współpracy z Biblioteką Główną Politechniki Warszawskiej Filia w Płocku. Zabawa skierowana była do studentów pierwszego roku Wydziału Budownictwa, Mechaniki i Petrochemii i Kolegium Nauk Ekonomicznych i Społecznych, miała na celu poznanie Gmachu Głównego PW Filia w Płocku, poznanie lokalizacji najważniejszych komórek organizacyjnych uczelni oraz integrację. W grze brało udział 8 trzyosobowych drużyn. W Bibliotece zorganizowane zostały dwa punkty z zadaniami. W czytelnicy i wypożyczalni uczestnicy gry mieli za zadanie odnalezienie zaginionych książek i odpowiedzenie na pytania oparte na materiałach szkoleniowych „Pierwsze kroki w bibliotece”. Wszystkie drużyny uzyskały komplet punktów.

(ArC)

Ekonomia na PW – cykl spotkań

Ekonomia na PW to cykl spotkań z wykładowcami Kolegium Nauk Ekonomicznych i Społecznych Politechniki Warszawskiej przygotowanych i przeprowadzonych przez studentów z Koła Naukowego

SONDA, przy współpracy z Biblioteką Główną Politechniki Warszawskiej Filia w Płocku. Pierwsze spotkanie odbyło się 18 listopada 2022 r. i było zatytułowane „Inflacja”. Inflacja jest zagadnieniem, które dotyka każdego z nas, szczególną rolę ekonomistów w tej sytuacji jest przewidywanie skutków oraz opracowywanie skutecznych sposobów radzenia z tym wysoce destrukcyjnym na gospodarkę zjawiskiem ekonomicznym. Prof. Eugeniusz Kwiatkowski w formie odpowiedzi na pytania studentów, przybliżył mechanizmy powstawania inflacji, jej wpływu na gospodarkę krajową i światową oraz przedstawił i skomentował plany i prognozy Rady Polityki Pieniężnej NBP w tym zakresie.

Link do spotkania: https://www.youtube.com/watch?v=L_zuHkx9-Sk.

Fot. Artur Chyliński

22 grudnia 2022 r. odbyło się drugie spotkanie z cyklu zatytułowane „Krajowa Administracja Skarbowa”. Tym razem na pytania studentów odpowiadała dr Monika Jarzębska - nauczyciel akademicki KNEiS oraz pracownik Urzędu Skarbowego w Sierpcu. Tematyka spotkania dotyczyła działalności Urzędu Skarbowego, Izby Administracji Skarbowej i Urzędu Celno-Skarbowego. Poruszono również tematykę cyfryzacji usług dla ludności w zakresie rozliczeń podatkowych. Wiele pytań młodych naukowców dotyczyło także szkoleń i konferencji z zakresu prawa podatkowego, organizowanych przez US.

Link do spotkania: <https://www.youtube.com/watch?v=JhzRI69cyYw>.

Spotkania odbyły się w czytelni BG PW Filia w Płocku.

Fot. Artur Chyliński

(ArC)

Seminaria i szkolenia

Wokół otwartego bibliotekarstwa

24 października 2022 r., podczas Tygodnia Otwartej Nauki, odbyło się w Toruniu seminarium naukowe projektu EODOPEN „Wokół otwartego bibliotekarstwa”. Spotkanie dedykowane było pamięci Pani Bożeny Bednarek-Michalskiej.

W pierwszej sesji zaprezentowano realizowany przez Bibliotekę Uniwersytecką w Toruniu projekt EODOPEN, w którym jest ona jedynym polskim partnerem przedsięwzięcia prowadzonego przez Bibliotekę Uniwersytecką w Innsbrucku. Bardzo ciekawym efektem zrealizowanym w ramach projektu jest Społeczna Pracownia Digitalizacji, w której każdy zainteresowany może bezpłatnie zeskanować materiały własne, np. zdjęcia rodzinne, dokumenty, publikacje itp.

Sesja druga dotyczyła tematów, w których Bożena Bednarek-Michalska była bardzo aktywna zawodowo, czyli: otwartej nauki, otwartego bibliotekarstwa, budowania zasobów cyfrowych, nowoczesnych modeli publikowania naukowego Open Access.

Na zakończenie spotkania Rodzina, Przyjaciele i Współpracownicy wspominali Panią Bożenę. Została zaprezentowana wystawa cyfrowa poświęcona jej pamięci oraz bibliografia publikacji „Bożena Bednarek-Michalska. Bibliografia za lata 1981-2020”.

W seminarium uczestniczyła Agnieszka Celej.

(AC)

Jak bibliotekarze mogą kształtować kompetencje informacyjne w społeczeństwie? Czyli jak skutecznie zwalczać dezinformację - webinarium

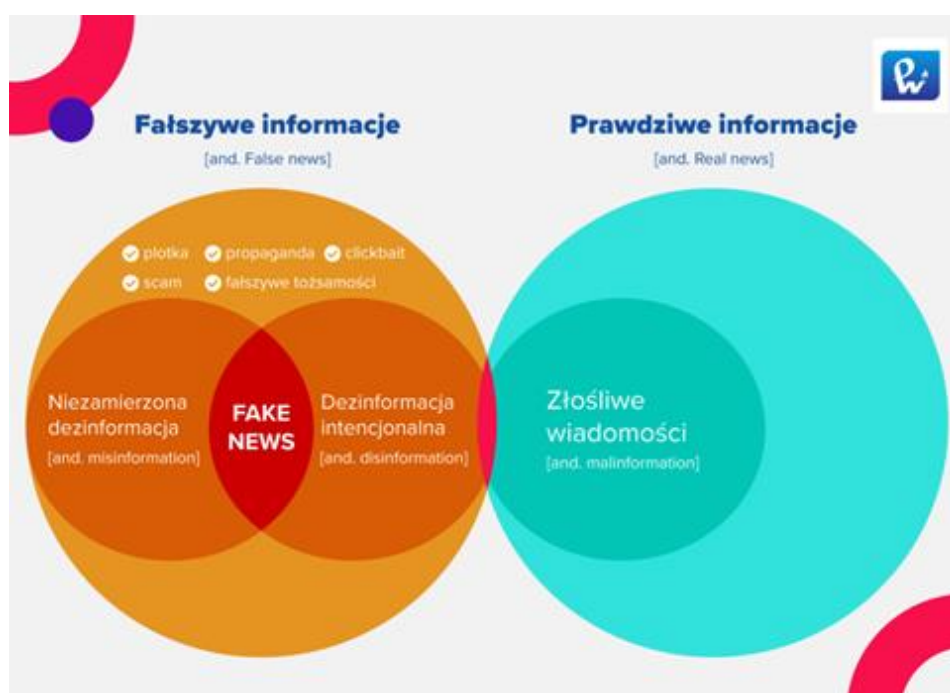
Dnia 25 października 2022 r., za pośrednictwem platformy Edu PWN, odbyło się webinarium „Jak bibliotekarze mogą kształtować kompetencje informacyjne w społeczeństwie? Czyli jak skutecznie zwalczać dezinformację”. Jego organizatorami był Zespół IBUK Libra i platforma Edu PWN. Spotkanie poprowadziła dr Klaudia Rosińska, ekspertka w tematyce walki z fake newsami, która w swoim wystąpieniu omówiła następujące tematy:

- ✓ Dezinformacja – czym jest i jakie są jej rodzaje,
- ✓ Kompetencje cyfrowe i informacyjne,
- ✓ Sztuka selekcji i weryfikacji źródeł internetowych,
- ✓ Bibliotekarz jako specjalista – czy to możliwe.

Żyjemy w świecie dezinformacji. W telewizji, prasie i w social media mamy obecnie do czynienia z ogromną liczbą informacji, często sprzecznych, nieprawdziwych lub zmanipulowanych, na których podstawie kształtujemy swój obraz rzeczywistości. Opinie naukowców są jednoznaczne – w czasach, w których mamy tak łatwy dostęp do informacji, w których komunikaty krążą z prędkością światła – **kluczową umiejętnością jest weryfikowanie treści**. Dlatego bardzo istotne stało się posiadanie narzędzi oraz nabycie umiejętności analizowania i selekcji informacji.

Prowadząca zapoznała uczestników z pojęciem fałszywych informacji (ang. false news). Są to nie tylko fake newsy, ale także plotki, propaganda, fałszywe konta w mediach społecznościowych, clickbaity, a także scam czy phishing (czyli oszustwa internetowe mające na celu pozyskanie poufnych danych osobowych). Wśród typów dezinformacji wyróżniamy:

- ✓ **dezinformację intencjonalną** (ma na celu wprowadzić innych w błąd lub manipulować faktami w taki sposób, abyśmy wyciągnęli błędne wnioski),
- ✓ **niezamierzoną dezinformację** (ang. misinformation – udostępnienie niezweryfikowanej wiadomości, która okazuje się błędna, bez zastanowienia, pod wpływem emocji),
- ✓ **złośliwe wiadomości** (ang. malinformation – prawdziwe informacje udostępnione w celu skrzywdzenia konkretnej osoby).

Aby uniknąć kłopotliwych sytuacji związanych z rozpowszechnianiem takich treści, prowadząca zaproponowała wdrożenie **10 kroków jak rozpoznać fake news**, które następnie dokładnie omówiła.

- ✓ Wsłuchaj się w swoje emocje
- ✓ Zastanów się nad kontekstem
- ✓ Przyjrzyj się URL
- ✓ Przejrzyj zakładki
- ✓ Przybij piątkę z autorem
- ✓ Zbadaj źródła i cytaty
- ✓ Zerknij na komentarze
- ✓ Sprawdź, co piszą inni
- ✓ Skorzystaj z wyszukiwania obrazem
- ✓ Odwiedź portale weryfikujące – np. **#WłączWeryfikację, Demagog, FakeHunter**.

W kolejnej części spotkania omówione zostały kompetencje cyfrowe, kluczowe w rozpoznawaniu dezinformacji:

- ✓ **zaawansowane wyszukiwanie** - obecnie wiele przeglądarek oferuje wyszukiwanie zaawansowane, dzięki takim rozwiązaniom mamy szansę na znalezienie wartościowych informacji;
- ✓ **odwrócone wyszukiwanie obrazem** omówione na przykładzie przeglądarki Google (**Google Grafiki**) i narzędzi takich jak: **TinEye, FotoForesics, Wtyczka InVid WeVerify, CrowdTangle, TweetDeck**;
- ✓ **weryfikacja źródeł** - na przykładzie **Wayback Machine**, czyli archiwum stron internetowych, w którym przechowywane są archiwalne wersje witryn.

Prowadząca podkreśliła, że warto nauczyć się skutecznie rozpoznawać czy dane zdjęcie jest fotomontażem, czy też nie. Wskazała, że dodatkowym wskaźnikiem nieprawdziwości informacji są błędy językowe, ortograficzne, liczne kalki językowe. W procesie budowania zaufania istotna jest także techniczna strona publikowania informacji: podpisanie autora materiału, przejrzyste oznaczanie poprawek, zmian, aktualizacji na stronie internetowej, wyraźne oznaczenie pierwotnej daty ukazania się publikacji oraz oznaczenie materiału jako archiwalnego, jeśli zawiera on nieaktualne informacje. Istotne są również: zwięzłość materiału, czytelna prezentacja oraz „nieinwazyjny” charakter publikowanych na stronie reklam, szybkość ładowania się strony i dostosowanie jej do użytkowników urządzeń mobilnych. Warto korzystać z tych wskazówek nie tylko dla siebie, ale także dla innych. Jako bibliotekarze mamy obowiązek przekazywać tylko sprawdzone, wiarygodne informacje.

W webinarium uczestniczyły: Joanna Gola i Iwona Moroń-Chmielarska

(IMCh)

Bądź czujny, zwiększ zasięgi – promocja biblioteki w social media - szkolenie online

W dniu 31 października 2022 r. odbyło się szkolenie online „Bądź czujny, zwiększ zasięgi – promocja biblioteki w social media”. Szkolenie prowadziła Pani Beata Gamrowska z Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego. Tematem szkolenia było promowanie biblioteki w social media na przykładzie fanpage BUŁ na portalu społecznościowym Facebook. Celem szkolenia była nauka, jak przygotowywać treści, aby zwracały uwagę naszych odbiorców; jak być trendy w dodawanych postach. Szkolenie miało formę dyskusji, dzięki czemu wszyscy mogliśmy wymienić pomysły, tematy oraz cenne uwagi.

W szkoleniu brała udział Aneta Winiecka.

(AWin)

Lepiej zapobiegać niż leczyć – o stresie, wypaleniu i dbaniu o siebie - szkolenie

17 listopada 2022 w Bibliotece Głównej WAT odbyło się zorganizowane przez Zarząd Oddziału Warszawskiego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich szkolenie „Lepiej zapobiegać niż leczyć - o stresie, wypaleniu i dbaniu o siebie”. Szkolenie prowadziła Marzenna Wojnar - bibliotekarz z pasją, kreatywnie działająca na rzecz swojej biblioteki, w której jest dyrektorem, ale i ogólnie całego środowiska bibliotekarskiego. Spotkanie odbyło się w bardzo przyjemnej, ciepłej atmosferze; zgodnie z przyświecającą ideą „jak najmniej stresu” prowadząca umiejętnie zjednała sobie uczestników, z przekonaniem motywowała do zwrócenia uwagi na ich potrzeby, dbanie o siebie - nie tylko na polu zawodowym, ale i prywatnym.

W szkoleniu wzięła udział Katarzyna Araszkiewicz.

(KA)

Kultura Cyfrowa - program Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

- warsztaty szkoleniowe

W dniach 30 listopada – 06 grudnia 2022 r. w Bibliotece Narodowej odbyły się kilkudniowe warsztaty szkoleniowe, zorganizowane przez Centrum Kompetencji Biblioteki Narodowej, dotyczące przede wszystkim programu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Kultura Cyfrowa”.

Dzięki staraniom Natalii Kavalchuk oraz zaproszeniu szefa Centrum Kompetencji Biblioteki Narodowej Tomasza Gruszkowskiego, przedstawiciele Oddziału Zbiorów Specjalnych i Tworzenia Zasobów Cyfrowych BGPW odbyli szkolenie w składzie: Natalia Kavalchuk, Tadeusz Świercz i Piotr Wiącek.

Podczas warsztatów była okazja wysłuchać kilku prelekcji specjalistów z różnych dziedzin, związanych z bibliotekarstwem, archiwistyką, konserwacją, digitalizacją oraz dziedzinami pokrewnymi, jak prawo autorskie, multimedia, czy fotografia cyfrowa. Referowały głównie osoby związane z Biblioteką Narodową oraz Muzeum Łazienki Królewskie, jak również specjaliści z firm zewnętrznych.

Poszczególne prelekcje, które z racji potrzeb pracowni były szczególnie interesujące, szeroko omawiały aspekty programu „Kultura cyfrowa”, prawo autorskie publikacji cyfrowych, przechowywanie i konserwację cennych zbiorów, a przede wszystkim techniki nowoczesnej digitalizacji zbiorów, uwzględniające światowe standardy i sposoby wykonywania kopii cyfrowych fizycznych obiektów, zarówno bibliotecznych jak i muzealnych.

Istnieje możliwość zapoznania się z przebiegiem szkolenia za pośrednictwem filmów (webinariów) udostępnionych na stronach Centrum Kompetencji: <https://www.bn.org.pl/uslugi/centrum-kompetencji/edukacja> oraz materiałów umieszczonych w serwisie YouTube: <https://www.youtube.com/watch?v=FSFkXUjiClQ>, <https://www.youtube.com/watch?v=GDghUCtdg7A>, <https://www.youtube.com/watch?v=kmkRxALXgfs>.

Szczególnie cenna dla potrzeb naszej pracowni okazała się prelekcja Andrea De Calisti, Piotra Cerafickiego oraz Tomasza Gruszkowskiego. Panowie podczas prelekcji dzielili się swoją ogromną wiedzą praktyczną, wynikającą z wieloletniej praktyki zawodowej w dziedzinie digitalizacji zbiorów, dzięki czemu uczestnicy mieli niepowtarzalną okazję zdobycia informacji i wiedzy.

(TŚ)